

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENAT

LEGE

PRIVIND RECUNOȘTINȚA FAȚĂ DE MEMORIA EROILOR-MARTIRI ȘI DE LUPTĂTORII CARE AU CONTRIBUIT LA VICTORIA REVOLUȚIEI ROMÂNE DIN DECEMBRIE 1989

Parlamentul României adoptă prezentul proiect de lege:

Art.1. – (1) Revoluția din Decembrie 1989 constituie un moment crucial în istoria României, declanșată prin revolta populară de la Timișoara, continuată în București și în alte orașe ale țării și transformată în revoluție socială sprijinită de armată împotriva regimului comunist-ceaușist totalitar.

(2) Victoria Revoluției din Decembrie 1989 a marcat pentru prima oară în Europa căderea prin forță a unui regim comunist și cucerirea drepturilor și libertăților cetățenești fundamentale prin forțele proprii și jertfele poporului român.

Art.2. – În aplicarea prevederilor prezentei legi se vor avea în vedere următoarele principii:

- a) Respectul și gratitudinea față de eroii-martiri și luptătorii participanți la acțiunile desfășurate pentru victoria Revoluției din Decembrie 1989 și grija față de urmașii eroilor-martiri;
- b) Respectarea adevărului istoric și aprofundarea documentării privind Revoluția Română din Decembrie 1989;
- c) Diferențierea etapelor revoluției, de la revolta populară până la victoria revoluției sociale sprijinită de armată;

- d) Stabilirea categoriilor de luptători prin diferențierea angajării și participării la acțiunile desfășurate pentru victoria revoluției;
- e) Diferențierea între civili și militari privind etapele participării și formele de angajare în acțiunile desfășurate pentru victoria revoluției;
- f) Echitate în acordarea drepturilor prevăzute de prezenta lege, în funcție de veniturile actuale ale beneficiarilor prezentei legi;

Art.3. - (1) Pentru cinstirea memoriei celor care și-au jertfit viața și în semn de grațitudine față de cei care au luptat pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989, se instituie următoarele titluri pentru civili:

- a) **Erou-martir căzut în decembrie 1989 pentru victoria Revoluției Române;**
- b) **Martir căzut în decursul evenimentelor din decembrie 1989;**
- c) **Luptător rănit în timpul desfășurării acțiunilor pentru victoria Revoluției Române ;**
- d) **Rănit în timpul evenimentelor din decembrie 1989;**
- e) **Luptător reținut de regimul comunist în decursul evenimentelor, până în 22 decembrie 1989;**
- f) **Luptător cu merite deosebite pentru victoria Revoluției Române, afirmat ca persoană publică recunoscută în decursul evenimentelor;**

(2) Titlurile prevăzute la alin.(1) se acordă prin Decret prezidențial, la propunerea organizațiilor de revoluționari, cu avizul Comisiei Parlamentare pentru controlul aplicării prevederilor prezentei legi.

(3) În semn de recunoștință față de persoanele care au dobândit titlurile prevăzute la alin.(1), Președintele României poate conferi acestora Ordinul **“Victoria Revoluției Române din Decembrie 1989”**, în conformitate cu prevederile Legii nr.1/1996, precum și alte ordine și medalii potrivit Legii nr.29/2000 privind sistemul național de decorații al României.

(4) Pentru eternizarea memoriei eroilor căzuți în lupta pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989, Consiliile locale, la propunerea organizațiilor și a Secretariatului de Stat pentru Problemele Revoluționarilor, cu avizul Ministerului Culturii și Cultelor, vor construi, în orașele țării, monumente dedicate acestora.

(5) Sediile actuale ale asociațiilor, ligilor, organizațiilor, cluburilor și fundațiilor revoluționarilor constituite până la data de 31 decembrie 1992, precum și sediile federațiilor și uniunilor naționale de revoluționari constituite după această dată vor avea același regim juridic prevăzut pentru sediile partidelor politice.

Art.4. – (1) Prin urmaș de Erou-Martir sau urmaș de Martir se înțeleg persoanele îndreptățite să beneficieze de prevederile prezentei legi și care pot fi soțul supraviețuitor, părinții celui decedat, fiecare dintre copiii acestuia.

(2) Persoanele care au obținut titlurile prevăzute la alin.(1) au dreptul la o indemnizație lunară, pe baza coeficienților de multiplicare, ce vor fi aplicați asupra salariului mediu brut pe economie din luna anterioară celei în care se face plata, astfel:

- a) **soțul supraviețuitor al celui decedat** – un coeficient de 1,10;
- b) **părintele sau părinții celui decedat** – în situația în care au gospodărit împreună - un coeficient de 0,50;
- c) **copiii celui decedat**, până la terminarea studiilor, dar nu peste vârsta de 25 de ani, indiferent în întreținerea cui se află – un coeficient de 1,10.

(3) Persoanele care au obținut titlurile prevăzute la art.3 alin.(1) lit.c), d), e), f) și cărora li s-a stabilit un grad de invaliditate, conform procedurilor legale, au dreptul la o indemnizație lunară, calculată prin aplicarea următorilor coeficienți :

- a) 2,00 – pentru marii mutilați;
- b) 1,75 – pentru persoanele încadrate în gradul I de invaliditate;
- c) 1,50 – pentru persoanele încadrate în gradul II de invaliditate;
- d) 1,10 – pentru persoanele încadrate în gradul III de invaliditate.

(4) Marii mutilați și persoanele încadrate în gradul I de invaliditate beneficiază, pe lângă indemnizația prevăzută la alin.(3), și de o indemnizație de îngrijire ce se acordă lunar prin aplicarea coeficientului de multiplicare 0,50 asupra salariului mediu brut pe economie din luna anterioară celei în care se face plata.

Art.5. – (1) Persoanele prevăzute la art.3 alin.(1) lit. c) - f), precum și urmașii Eroilor-Martiri și ai Martirilor nominalizați conform prezentei legi, pe lângă indemnizația calculată conform prevederilor art.4, beneficiază și de următoarele drepturi:

- a) prioritate în asigurarea unei locuințe din fondul disponibil de locuințe sociale, în localitatea de domiciliu, dacă nu au deținut în proprietate o altă locuință până la data atribuirii și dispun de un venit lunar mai mic sau egal cu salariul mediu pe economie;
- b) stabilirea chiriei la nivelul minim prevăzut de lege pentru locuințele din fondul locativ de stat, dacă dispun de un venit lunar mai mic sau egal cu salariul mediu pe economie;
- c) asigurarea, cu prioritate, din fondul de stat, cu chirie, a unui spațiu comercial corespunzător, cu o suprafață utilă de până la 100 m², inclusiv în indiviziune;
- d) acordarea gratuită de proteze pentru invalizii care și-au pierdut total sau parțial capacitatea de muncă;
- e) acces gratuit al copiilor la creșele și grădinițele din subordinea administrațiilor locale, precum și asigurarea gratuită a rechizitelor pentru școlari, dacă venitul lunar este mai mic sau egal cu salariul mediu pe economie.
- f) acordarea unui credit bancar de până la 20.000 EURO, pe o perioadă de 20 de ani, pentru cumpărarea sau construirea unei locuințe, în localitatea de domiciliu, cu dobândă subvenționată de stat cu 50%, dacă nu au deținut o proprietate locativă și dispun de un venit lunar mai mic sau egal cu salariul mediu pe economie, precum și posibilitatea garantării creditelor contractate cu indemnizația calculată conform prevederilor prezentei legi;
- g) atribuirea, în limitele posibilităților, în proprietate a 2000 m² de teren în extravilan și 300 m² de teren în intravilan;
- h) atribuirea în proprietate fără plată a locului de veci;
- i) acces gratuit la tratamente și medicamente în spitalele, policlinicile, bazele de tratament și stațiunile balneoclimaterice ale Ministerului Sănătății, Ministerului Apărării Naționale și Ministerului de Interne;
- j) transport urban gratuit cu mijloacele de transport în comun și, anual, 12 călătorii gratuite pe calea ferată, la clasa I, dus-întors, cu toate categoriile de trenuri de călători pentru persoanele care dispun de un venit lunar mai mic sau egal cu salariul mediu pe economie. Persoanele care locuiesc în mediul rural au dreptul și la 12 călătorii gratuite anual, dus-întors, cu mijloacele de transport aflate în subordinea administrațiilor locale, până în localitatea reședință de județ. De aceste gratuități beneficiază și însoțitorul pensionarului de invaliditate de gradul I sau al marelui mutilat;

- k) scutirea de la plata taxelor și impozitelor pentru locuința din proprietate și terenul aferent, pentru autoturisme hycomat și motocicletă, precum și de taxe la importul unui singur autoturism tip hycomat;
- l) acordarea unei indemnizații lunare, adăugată la pensia pentru limită de vârstă, echivalentă cu un coeficient de 0,6, calculat conform prevederilor art.4 alin. (2).

(2) Autoritate deplină a organizațiilor de revoluționari, legal constituite până la 31 decembrie 1992, în confirmarea dosarelor de revoluționari și cărora le-au fost atribuite calități și titluri.

(3) Dreptul Secretariatului de Stat pentru Problemele Revoluționarilor de a controla orice organizație din țară și de a lua decizii, cu avizul Comisiei Parlamentare pentru controlul aplicării prevederilor prezentei legi.

Art.6. – Agenții economici care angajează persoanele ce îndeplinesc condițiile prevăzute la art.3 alin.(1) lit. c) – f), precum și urmașii Eroilor-Martiri sau ai Martirilor, beneficiază de facilitățile prevăzute prin legislația în vigoare pentru angajatorii care oferă locuri de muncă șomerilor și tinerilor absolvenți.

Art.7. – Dispozițiile prezentei legi se aplică în mod corespunzător militarilor și salariaților civili din Ministerul Apărării Naționale și Ministerul de Interne, care au dobândit titlurile prevăzute la art.3 alin.(1) lit.a), lit.c), lit.f).

Art.8. – De prevederile prezentei legi nu beneficiază persoanele, civili sau militari, care sunt dovedite a fi fost implicați în activitățile fostei Securități, ca poliție politică, precum și persoanele care au organizat, instigat și luptat sub orice formă împotriva Revoluției din Decembrie 1989.

Art.9. – (1) Certificatele doveditoare care, în perioada 1990-1997, au fost eliberate de Comisia pentru aplicarea Legii nr.42/1990 și de Comisia pentru cinstirea și sprijinirea eroilor Revoluției din Decembrie 1989 se vor preschimba în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, cu angajarea răspunderii fiecărei organizații.

(2) Președinții organizațiilor se angajează penal în corectitudinea întocmirii dosarelor care vor fi avizate de Comisia Parlamentară și eliberate de Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989.

(3) În conformitate cu prevederile prezentei legi, titlurile prevăzute la art.3 alin.(1) se vor atribui conform principiilor cuprinse la art.2 și criteriilor stabilite prin normele metodologice.

(4) Guvernul va numi secretarul de stat pentru problemele revoluționarilor pe baza propunerii majorității organizațiilor de revoluționari, adoptată prin vot.

Art.10. – Se constituie Comisia Parlamentară pentru controlul aplicării prevederilor prezentei legi, formată din 5 senatori și 5 deputați.

Art.11. – Prefecturile vor transmite trimestrial Secretariatului de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989 situația acordării drepturilor care revin persoanelor prevăzute prin prezenta lege, precum și motivarea neacordării acestora.

Art.12. – Ministerele și celelalte instituții ale administrației publice centrale sunt obligate să urmărească și să asigure aplicarea prevederilor prezentei legi.

Art.13. – În termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, pe baza propunerilor înaintate de organizațiile de revoluționari, cu avizul Secretariatului de Stat pentru Problemele Revoluționarilor și al Comisiei Parlamentare special constituită, Guvernul va adopta o hotărâre cuprinzând norme metodologice de aplicare a prezentei legi și sancțiuni.

Art.14. – La data intrării în vigoare a prezentei legi, Legea nr.42/1990, republicată, precum și orice dispoziții și prevederi contrare se abrogă.

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din data de _____, cu respectarea prevederilor articolului 74 din Constituția României.

PREȘEDINTELE SENATULUI

Nicolae Văcăroiu

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din data de _____, cu respectarea prevederilor articolului 74 din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

Valer Dorneanu

București,

Nr.....